

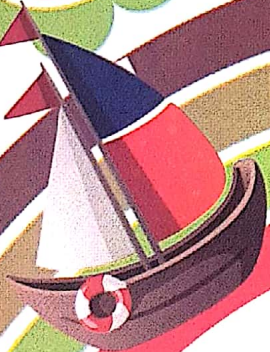
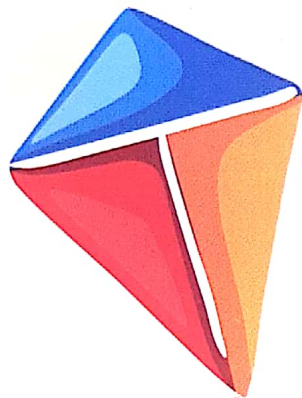

Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі
Салауатты өмір салтын қалыптастыру проблемаларының ұлттық орталығы
Санитариялық-эпидемиологиялық сараптама және мониторинг ғылыми-практикалық орталығы
Туберкулез проблемалары ұлттық орталығы

САЛАУАТТЫ ӨМІР САЛТҒЫН ҰСТАН!

БЦЖ

дегеніміз не?

Тегін таратылған

<http://healthlife.kz/>

<https://vk.com/id466813855>

<https://www.facebook.com/uko.zozh>

https://www.instagram.com/uko_zozh/

https://www.youtube.com/channel/UCaim6MLA3tCmq9ZSLbZk28A?view_as=subscriber

БЦЖ (BCG - Кальметт-Герен бацилласы) – тірі, бірақ әлсіздендірілген, құрамында туберкулез микобактериясы штаммы бар, туберкулездің белсенді спецификалық профилактикасына арналған, баланың ағзасына екенде туберкулезге қарсы арнайы иммунитетті қалыптастыратын вакцина.

Қызықты деректер:

БЦЖ вакцинасы – ең ежелгі вакцина, әлемде үнемі қолданыста.

1960 жылдан бастап бұл егу 4 000 000 000 аса адамға салынған және оны әлемнің көптеген елдерінде иммундау үшін қолдануды жалғастыруда!

Егуді қайда жасайды?

- Перзентханада бала туылғаннан кейін, баланың ата-анасының жазбаша келісімімен алғашқы 4 күннің ішінде салынады.
- Медициналық-санитарлық алғашқы көмек көрсететін денсаулық сақтау ұйымдарында түрлі себептермен перзентханада екпе жасалмаған жаңа туылған балаларға жасалады. Сонымен қатар, егу екі айға дейін Манту сынамаcынсыз, ал екі айдан кейін Манту сынамаcы теріс нәтиже бергенде жасалады, себебі баланың жасы үлкейген сайын, туберкулезді жұқтыру қаупі де жоғары болады.

Жаңа туылған балаларға егуді кім жасайды?

Жаңа туылған балаларға егуді педиатр-дәрігердің қарауынан кейін, екпені жүргізуге рұқсаты бар екпе кабинетінің мейірбикесі жүргізеді.

Егуді жүргізу туралы жазба қайда белгіленеді?

Екпенің перзентханадан алынғаны туралы екпе куәлігінде жазылады.

Ата-аналар БЦЖ-дан бас тартса не істеуі керек?

Бастапқыда ата-аналарға туберкулезге қарсы егуді жүргізудің маңызы туралы дайындықты әйелдерді жүктілік бойынша есепке алған кезде және перзентханаға түскен кезде жүргізеді. Одан кейін, МСАК мамандары ата-аналармен және отбасы мүшелерімен егуді жүргізудің маңызы, егуден бас тартудың салдары туралы түсіндіру жұмысын жүргізеді. БЦЖ егуі салынбаған жаңа туылған балаларды перзентханадан МСАК ұйымы берген тексерудің нәтижесі туралы анықтаманың негізінде ата-анасы мен бірге тұрып жатқан отбасы мүшелерін туберкулезге тексергеннен кейін шығаратынын ата-аналарға айтылады.

Қайталап егу (ревакцинация) дегеніміз не және оны қашан жасайды?

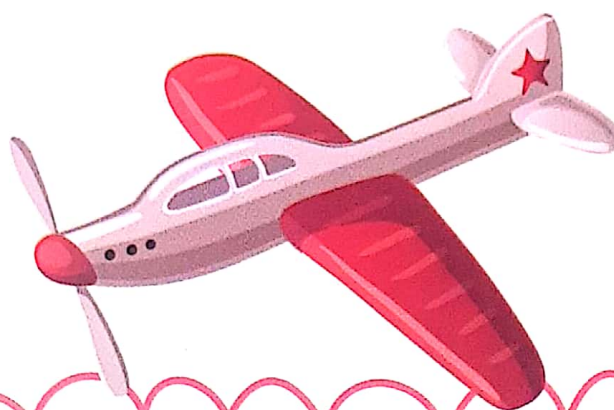
Бұл БЦЖ екпесін қайта салу. Қайта егу (Манту сынамасынан кейін) дені сау балаға МСАК медицина қызметкері республика бойынша мектептерде бір мезгілде 1 сынып оқушылары арасында оқу жылының алғашқы айында (қыркүйекте) жүргізеді.

БЦЖ жасалғанда қандай реакциялар болуы мүмкін?

БЦЖ вакцинасынан кейін келесі белгілердің пайда болуы мүмкін:

- БЦЖ егуі жасалған соң бірден ақшылдау (папула) орын пайда болып, әдетте 15-20 минуттан соң жоғалып кетеді;
- егу жасалғаннан кейін бір ай ішінде екпе орны пайда болады: екпе орнындағы белгі қатайып, түссіз көпіршіктен көмескіленіп, қабыршықтанады да, тыртық пайда болады. Осы жергілікті реакциялар қалыпты және тазалауды талап етпейді.

Егуден кейінгі реакцияны учаскелік дәрігер және жалпы практика дәрігері бақылайды. Реакция өзгеше болған жағдайда дәрігерге жүгіну қажет!

БЦЖ егуі мен қайталап егудің нәтижесі қалай тексеріледі?

1 жылдан кейін егу тыртық көлемі бойынша тексеріледі. Егу және қайталап егу тыртығының көлемі 5-8 мм болған жағдайда тиімді болып есептеледі.

Егу мен қайталап егу жасалған балаларды кім және қайда бақылайды?

Егу (қайталап егу) жасалған балаларды учаскелік дәрігер мен жалпы практика дәрігері 1,3,6,12 айдан кейін екпе орнын және шеткі лимфа түйін реакциясын қарап, оның сипаты мен көлемін баланың даму тарихына тіркеу арқылы жүргізеді.

Ешқандай тыртық қалмаса не істеу керек?

БЦЖ-дан кейін тыртық қалмаса балалар қайта егіледі. Сонымен қатар, 6 айдан кейін Манту сынамасынсыз егіледі, ал 1 жылдан кейін Манту сынамасы теріс нәтиже көрсеткенде жасалады.

